

foretage subsidiære afhøringer i forbindelse med Højesterets behandling af *straffesager*. Eftersom Højesteret i straffesager ikke kan efterprøve bevisbedømmelsen, jf. retsplejelovens § 945, stk. 2, og § 966, stk. 4, foretages der i praksis ikke afhøringer til brug for Højesterets behandling af straffesager. Der er derfor efter Justitsministeriets opfattelse ikke anledning til at ændre reglerne for bevismønstre for Højesteret i straffesager.

7.4.2. Ordningens geografiske anvendelsesområde

Indtil 1965 indeholdt retsplejelovens § 171 en regel om afstandsgrænser for vidners mødepligt. Før 1965 havde vidner som udgangspunkt kun pligt til at møde ved retten i egen retskreds, idet Storkøbenhavn dog i denne henseende blev betragtet som én retskreds. I andre tilfælde måtte der foretages subsidiære afhøringer ved vidnets hjemting.

Efter den nugældende bestemmelse i retsplejelovens § 174 afgives vidneforklaringer for den ret, hvor sagen behandles. Retten kan dog beslutte, at vidneforklaring i stedet skal afgives for den byret, hvor det findes mest hensigtsmæssigt.

Som begrundelse for lovændringen henvises bl.a. til, at »nutidens forbedrede samfærdselsforhold - og herunder den tiltagende motorisering - ganske væsentligt letter og fremskynder befordring over længere strækninger og dermed medvirker til afsvækkelse af begrundelsen for afstands begrænsninger i deres nuværende form«, jf. betænkning nr. 316/1962 om vidner, s. 69.

Der er efter Justitsministeriets opfattelse ikke anledning til at genindføre afstandsgrænser for vidners mødepligt ved Højesteret. Som anført af Højesteret må det - på samme måde som efter retsplejelovens § 174 - bero på en konkret vurdering, om afhøringen mest hensigtsmæssigt foregår i Højesteret, eller om hensynet til en part, et vidne eller en syns- og skønsmænd med vægt taler for at gennemføre en subsidiær afhøring.

Det skal i den forbindelse fremhæves, at subsidiære afhøringer i praksis næsten undtagelsesfrit samles ved én ret, jf. om adgangen hertil Højesterets afgørelse gengivet i *Ugeskrift for Retsvæsen 1965, s. 853* (kommenteret i *Ugeskrift for Retsvæsen 1966, afdeling B, s. 36*). Alternativet til en afhøring i Højesteret er således ikke nødvendigvis en afhøring ved den pågældendes hjemting.

7.4.3. Tvister i forbindelse med gennemførelse af afhøringer

Beslutninger og kendelser i forbindelse med subsidiære afhøringer træffes af den ret, for hvilken bevismønstret foregår. Sådanne afgørelser kan kæres efter retsplejelovens almindelige regler.

Det er dog antaget, at byretten eller Sø- og Handelsretten kan udsætte afhøringen med henblik på, at parterne kan forelægge Højesteret (Ankeudvalget) tvisten til afgørelse, hvis tvisten har sammenhæng med den almindelige tilrettelæggelse af sagen eller sagens substans.

Det vil ikke være foreneligt med den almindelige instansordning, hvis afgørelser truffet af dommerfuldmægtige i Højesteret skulle kunne kæres til en underordnet domstol.

Justitsministeriet kan derfor tilslutte sig Højesterets forslag om at etablere en klageordning svarende til ordningerne med hensyn til klager over Højesterets justitssekretærs afgørelser om beregning af retsafgift (retsafgiftslovens § 64) eller om aktindsigt i retsbøger m.v. (retsplejelovens § 41).

Klager over fuldmægtigenes afgørelser vil kunne afgøres af et af Højesteret nedsat udvalg bestående af mindst 3 dommere, jf. retsplejelovens § 2 a, stk. 2. Henset til sammenhængen med forberedelsen af ankesagen vil det være naturligt at lade det permanente Ankeudvalg behandle disse klagesager.

Da en fuldmægtigs afgørelser således vil kunne indbringes direkte for Ankeudvalget, vil der næppe i samme omfang som ved subsidiære afhøringer være behov for at anvende den ovenfor beskrevne fremgangsmåde med at udsætte afhøringen med henblik på, at parterne kan forelægge tvisten for Ankeudvalget til afgørelse. Det er dog efter forslaget ikke udelukket at anvende denne fremgangsmåde.

I overensstemmelse med Højesterets forslag foreslås klagefristen fastsat til 2 uger svarende til fristen for kære, jf. retsplejelovens § 394, stk. 1.

I lighed med, hvad der gælder for klageordningerne vedrørende justitssekretærens afgørelser, foreslås der ikke fastsat nogen retsafgift for indgivelse af klage over fuldmægtigenes afgørelser i forbindelse med gennemførelse af afhøringer.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1 (retsplejelovens § 2 b, stk. 3).

7.4.4. Møderet for advokater

Kun advokater, der har møderet for Højesteret, kan møde i en retssag for Højesteret, jf. retsplejelovens § 134.